N°. 5. 1840

BREDASCHE COURANT

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag 12 Januarij.

☞ *De* BREDASCHE COURANT *verschijnt van 1 Januarij af op den voet der meeste Provinciale Bladen, driemaal 's weeks, te weten:* Dingsdags, Donderdags en Zondags. *De Prijs van het nieuwe* Abonnement *is per drie maanden, franco per post door het Rijk f* 3,60, *en f* 3,25 *binnen de Stad Breda.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, volgaarne voldoende aan het verzoek van het Kollegie van Heeren Regenten over den algemeenen Armen hier ter Stede, om de noodige toestemming te erlangen, tot het doen eener *buitengewone Kollecte*, ten einde daardoor in de dringende behoefte der Armenklasse, bij de thans heerschende strenge koude en het ophouden daardoor van nagenoeg alle verdiensten te beter te kunnen voorzien. — En ook verder wilende trachten den gewenschten uitslag van dien, zooveel mogelijk te bevorderen.

Brengen bij deze ter kennisse der meer gegoede Ingezetenen, dat op Maandag den 13. Januarij aanstaande, van wege hetzelve Armen-Kollegie, eene algemeene Kollecte aan de huizen zal plaats hebben; met uitnoodiging op een' iegelijk om daarin naar vermogen bij te dragen, en alzoo ook thans weder te doen blijken, dat Breda's Inwoners in gepaste weldadigheid nimmer achterlijk blijven, maar bij buitengewone omstandigheden zoo als thans, waarin door de Armenklasse, met geen mogelijkheid genoegzaam kan worden voorzien, volgaarne medewerken, om hunne verarmde natuur- en Stadgenooten eene meerdere ondersteuning te doen erlangen, en daardoor hun voor het tegenwoordig mede bijzonder behoeftig lot zooveel doenlijk te helpen verzachten.

Breda, den 11. Januarij 1840.

DE ROY, vn.

Ter ordonnancie van denzelven,
De Secretaris der Stad;
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Januarij.

De kamer der pairs heeft gisteren het adres van antwoord, zoo als het door de commissie aangeboden was, aangenomen, met invoeging eener zinsnede, ten voordeele van Polen, door den heer *Tascher* en den graaf *d'Harcourt* voorgesteld. De kamer wenscht, dat het gouvernement, met gemeen overleg van Frankrijks bondgenooten, de blikken wende naar eene bevriende natie, die men in deszelfs, bij de traktaten gewaarborgde regten aangetast zag. Men heeft opgemerkt dat de minister *Villemain* voor dit amendement zijne stem gaf. In den loop der discussie heeft de gewezen gezant te Madrid, markies *van Fezenzac*, de gevolgde staatkunde van het gouvernement in Spanje, verdedigd tegen de aanvallen van den markies *van Dreux Brézé*, en trachten aan te toonen, dat de triomf van don *Carlos* eene onmogelijkheid was of tot de bloedigste ontknoopingen zou geleid hebben. De maarschalk *Soult* beantwoordde de klagt van den gezegden markies wegens het gevangen houden van don *Carlos* te Bourges, met te verklaren, dat men don *Carlos* niet kan laten vertrekken, zoo lang de burgeroorlog in Spanje duurde. Het adres werd met 129 tegen 17 stemmen aangenomen.

— In de kamer der afgevaardigden is gisteren het ontwerp van adres der commissie gelezen. Dit stuk is in het algemeen in een gunstigen geest voor het ministerie gesteld, behandelt alle buiten- en binnenlandsche vraagstukken die in den laatsten tijd ter sprake zijn gebragt, en is overigens in verscheiden punten niet onbelangrijk. Na over de weldaden van den vrede, den vooruitgang der nijverheid en de reis des hertogs *van Orleans* gesproken te hebben, worden de zinsneden betreffende de buitenlandsche staatkunde beantwoord. „De betrekkingen met de vreemde mogendheden hadden het welwillend karakter behouden hetwelk het gemeenschappelijk belang van Frankrijk voorschreef; deszelfs gematigdheid had de rust der wereld gered." In de zinsnede betrekkelijk de oostersche zaken wordt wel, in beantwoording van de koninklijke aanspraak, van de overeenstemming met Engeland gesproken, doch het voorgedragen alsof Frankrijk zich bijzonder gehecht getoond had aan de trouw van het bondgenootschap; aan het fransch gouvernement moest men het dan ook dank weten dat de werkelijke oorlog opgehouden had. Daarop wordt gezegd: „Onder deze gewigtige omstandigheden, is de houding van Frankrijk grootsch en belangloos. Zijne staatkunde blijft onveranderlijk. Frankrijk duldt niet, dat eenige Europesche Mogendheid de onafhankelijkheid of de algeheelheid bedreige van dat Rijk welks bestaan zoo noodzakelijk is voor het behoud van den algemeenen vrede. Maar door de regten, welke de tijd bekrachtigd heeft, te ondersteunen, verliest Frankrijk de gebeurtenissen niet uit het oog, noch geeft nieuwe regten prijs. Het traktaat, hetwelk zulke strijdige belangen zal overeenbrengen, moet billijk zijn, om aan allen eene duurzame rust te verzekeren. Uwe Majesteit hoopt, dat eene voldoende oplossing, weldra vreedzaam, door de overeenstemming der groote Mogendheden, tot stand zal gebragt worden." Bij de erkenning van de noodzakelijkheid van het behoud des turkschen rijks, wordt hier dus tevens eene duidelijke zinspeling gemaakt op de regten die *Mehemed*-ali zouden toekomen. Na deze zinsnede volgt eene herinnering aan de poolsche nationaliteit en der miskende waarborgen, die de Polen bij de traktaten verkregen hadden. De zinsnede betrekkelijk Spanje en Algiers, zijn nagenoeg de weerklank van 's konings woorden. De afgevaardigden toonen zich bereid tot alle opofferingen die de eer der fransche wapenen in Afrika vorderen; zij spreken niet, zoo als verwacht werd, van bezuinigingen in het bestuur aldaar, maar zeggen niet te twijfelen, of het gouvernement, zal, na de overwinning, in gemeen overleg met de kamers, zich met de eindelijke middelen bezig houden, om de veiligheid en zekerheid der etablissementen te waarborgen, die Frankrijk in Algerie wil behouden. Het ontworpen adres is dus met opzigt tot het behoud der Afrikasche bezittingen, minder stellig dan de koninklijke aanspraak. De verdere punten van binnenlandsch beheer, waaronder de suikerkwestie, worden vervolgens af gehandeld en eindelijk over de rente-reductie in dezer voege gesproken:

„Wij hopen, dat de staat onzer geldmiddelen het veroorloven zal, om ons in deze zitting met het ontwerp tot aflossing van een gedeelte der openbare schuld bezig te houden, op dat II vwij regering het initiatief zal kunnen nemen van een voorstel, hetwelk reeds meer dan eens de goedkeuring der kamer heeft weggedragen."

De beraadslagingen over het ontwerp werden op morgen bepaald.

— De jongste uit Algiers ontvangen berigten luiden gunstig, wat de krijgsbedrijven betreft. Bij twee telegraphische depeches van gisteren en heden bekend gemaakt, wordt aangekondigd, dat de maarschalk *Valée* in persoon, den 31sten December, met eene kolonne tusschen Blidah en de Chiffa, 2000 man geregelde troepen en 1500 ruiters van *Abd-el-Kader* geheel verslagen had; 300 soldaten en even veel ruiters waren op de plaats gebleven; 3 vaandels, een stuk geschut en vele geweren waren den Franschen in handen gevallen.

— De *Moniteur* spreekt thans het gerucht tegen, dat het verblijf van den hertog *van Bordeaux* te Rome misverstand tusschen Frankrijk en den Heiligen Stoel zou hebben doen ontstaan. Het blad zegt, dat de partijzucht aan die omstandigheid een overdreven gewigt heeft gehecht en spreekt van het aanstaand vertrek des hertogs *van Bordeaux* uit Rome naar Napels.

— In het jaar 1839 zijn te Parijs geslacht 69,51[illegible] ossen, [illegible] koeijen, 76,125 kalveren en 414,120 schapen.

Het getal publieke rijtuigen, die volgens permissie der policie alleen in Parijs rondrijden, bedraagt niet minder dan [illegible].

— Volgens sommige berigten uit Spanje zou *Cabrera* zeer ongesteld zijn. De *Echo del Arragon* vermeldt, dat hij door de tijphus aangetast en den 27sten December reeds ten volle bediend was. De ziekte had hem te Tresneda overvallen; men had hem van daar naar Morella willen vervoeren, doch zijn toestand had zulks niet veroorloofd, zoodat hij in de burgt Herbes, vijf uren van Morella, had moeten blijven. Zijn dood zou hoogstwaarschijnlijk eene geheele wending aan de zaken in Arragon geven.

— Ter beurze van heden (8 *Januarij*) waren genoteerd: 5 pCt. 111,65; 3 pCt. 80,60; Nap. r. 102,65; Sp. Ardoin 25⅝; Passive 9½; Rom. L. 101¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 6den Januarij.

Er wordt dezer dagen veel gesproken van het plan, om binnen deze stad, op eene geschikte plaats, een standbeeld ter eere van *Karel den Groote* op te rigten.

— Van de Turksche grenzen wordt geschreven, dat volgens berigten uit Konstantinopel de nieuwe fransche gezant, graaf *de Pontois*, in het vertrouwen der Porte diep gezonken was. Behalve de omstandigheden, die men onlangs omtrent den afval der vloot heeft vernomen, en die op zich zelven reeds voldoende waren, om den toestand van den genoemden gezant moeijelijk te maken, heeft in den laatsten tijd de zonderlinge staatkunde van den heer *de Pontois* veel tot dezen staat van zaken bijgedragen.

— Volgens brieven uit Konstantinopel, tot den 20sten December, had de grieksche minister van buitenlandsche zaken, de heer *Zographos*, den 14den eene audientie bij den Sultan gehad, en daarin de brieven van gelukwensching namens koning *Otto* overgereikt.

Het getal schepen die in de eerste helft der maand, alleen op de kusten tusschen Varna en Konstantinopel vergaan zijn, wordt op meer dan zestig begroot.

Uit Montenegro waren 280 familien, ten gevolge van het mislukken van den oogst naar Servie uitgeweken, om gedurende den winter aldaar hun onderhoud te zoeken en welligt later zich er voor goed te vestigen.

— Uit Alexandrie schrijft men, dat *Mehemed*-Ali bevreesd is, dat de mogendheden hare tusschenkomst in zijnen strijd met de Porte zullen aanvangen met eene landing bij St. Jean d'Acre, mitsdien last heeft gegeven, om deze vesting met den meesten spoed in staat van verdediging te brengen. Het was hoofdzakelijk met het doel, om zijne uitgeputte schatkist van middelen ter bekostiging van die toerusting te voorzien, dat hij onlangs eene groote hoeveelheid granen te gelde heeft opgemaakt.

ENGELAND.

LONDEN, den 8sten Januarij.

De openbare inkomsten des Rijks hebben gedurende de drie laatste maanden, met den 5 dezer eindigende, 342,245 ponden sterling minder dan gedurende dezelfde maanden van het vorige jaar opgebragt. Over het geheele jaar bedraagt de opbrengst 824,395 ponden sterling meer dan gedurende het vorige.

— In eene nadere vergadering te Dublin is door *O'Connell* het ontwerp van adres aan de Koningin voorgelezen, waarin hare bescherming der Iersche bevolking tegen de Tories ingeroepen wordt. De tegenwoordigen hebben zich daarmede vereenigd. Daarop heeft de heer *O'Connell* zich aangeboden om dit adres, nadat het van talrijke onderteekeningen voorzien zal wezen, in persoon aan H. M. over te brengen.

— Het berigt, door de fransche nieuwsbladen verspreid, dat de engelsche ambassadeur, lord *Ponsonby*, van Konstantinopel terug geroepen moest worden, wordt stellig tegen gesproken en tevens verklaard, dat zijn Lordschap het volle vertrouwen van zijne Regering geniet en door zijn bekwaam gedrag in het vervullen der gewigtige pligten, hem in zoo moeijelijke omstandigheden opgelegd, zich hare volkomene goedkeuring verworven heeft.

— Uit Lissabon zijn brieven tot den 30 December ontvangen. Dien dag moest eene bijeenkomst van Senateurs en Gedeputeerden gehouden worden, om de troonrede te hooren lezen, die de Koningin den 2 dezer in persoon zou uitspreken.

Men meende onderrigt te zijn, dat de voornaamste punten dier troonrede de betrekkingen tot andere Staten, inzonderheid tot Engeland, betreffen zouden, en dat daarin ook gewag zou worden gemaakt van de erkenning der koningin *Maria* door Z. M. den Koning der Nederlanden. Ook zouden eenige finantiele maatregelen, met name de betaling der buitenlandsche schuld, aan de Wetgevende Kamers aanbevolen worden.

— Gisteren waren de 3 pCt. geconsolideerden 92⅝; Spanje 25¼; Portugal 25¼; Brazilie 73; Holland 2½ pCt. 52½; dito 5 pCt 99½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den Januarij.

De ministeriele *Indépendant* weerspreekt het door sommige bladen, onder anderen door het *Commerce belge* gegeven berigt van de ophanden benoeming eens nieuwen ministers van buitenlandsche zaken, en verzekert dat deze betrekking, welke de heer *de Theux* nog steeds vervult, nog aan niemand aangeboden was.

— De *Belge* vermeldt dat men voornemens geweest is, om aan den Prins *van Ligne* op te dragen, Belgie bij de huwelijksplegtigheid der engelsche koningin te vertegenwoordigen, doch door zijn vertrek van Italie had men daarvan moeten afzien. De zending was daarop aan den hertog *van Aremberg* aangeboden, maar deze had geweigerd.

— De baron *J. von Rothschild* bevindt zich dezer dagen alhier en heeft een gehoor bij den koning gehad. Zulks heeft tot allerlei geruchten aanleiding gegeven; onder anderen dat zijne reis in verband staat met finantiele combinatien, naar aanleiding van de onderhandelingen over de liquidatie met Nederland.

— De minister van finantien heeft den intrest der schatkistbons van 1000 fr. en hooger, op 3 maanden dagteekening, van 3¼ op 2½ pCt. verminderd, men schrijft dit toe aan de groote aanvraag, of dat het gouvernement geld op langer vervaltijd heeft kunnen bekomen.

— Het kieskollegie van Luik is tegen den 27sten januarij bijeengeroepen, om een nieuwen vertegenwoordiger in plaats van wijlen den heer *Lesoinne* te kiezen.

— De koning is voornemens zich weder voor eenige dagen naar zijn landgoed van Ardenne te begeven.

— De gewezen abtdij van Postell, in Kempenland, twee uren van Turnhout met de daarbij behoorende dennenbosschen en landhoeven is dezer dagen aan een Franschman voor anderhalf millioen franken verkocht. De tegenwoordige eigenaar, de heer *de Meulenaere* had tijdens den verkoop der geestelijke goederen in Belgie, in de dagen der eerste fransche omwenteling deze bezitting voor 25000 fr. gekocht. Men denkt dat de abtdij weder voor de eene of andere geestelijke broederschap is aangekocht en ingerigt zal worden.

— De heer *Gazzi Calaza*, een Fransch geleerde, die zich door zijne werken over de toegepaste natuur en werktuigkunde eenen naam heeft gemaakt, bevindt zich alhier, en zal eerlang naar 's Gravenhagen vertrekken, om, naar men zegt, de leiding van de werkzaamheden tot droogmaking van het Haarlemmer-Meer op zich te nemen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den Januarij.

Ter gevolge der van gouvernementswege uitgevaardigde bevelen, zijn in den loop dezer week de militiens der ligting van 1837 en 1838 met groot verlof naar hunne haardsteden gezonden.

Naar men nader verneemt is, als een begin van uitvoering tot het verminderen van ons leger, door de Regering bepaald, dat van ieder bataillon veldartillerie, rijdende artillerie en transporttrein eene kompagnie zal komen te vervallen; dat de eerste afdeeling kurassiers zal worden ontbonden, en de manschappen der ligting van 1835 finaal zouden worden ontslagen. Ook is er sprake dat de beide afdeelingen, zoo van de jagers als van de grenadiers, voortaan slechts ieder een bataillon zoude uitmaken. Tevens is bepaald, dat aan de vrijwilligers der kavallerie, wier diensttijd in den loop van 1840 expireert, en die niet verkiezen een nieuw engagement aan te gaan, des verkiezende, af dadelijk hun finaal paspoort zal worden verleend.

— Zijne Majesteit heeft de bepaling van Hoogstdeszelfs besluit van 15 Julij 1825, n°. 111, betrekkelijk het constateren van overtredingen op het stuk der jagt en visscherij door marechaussées in Noord-Braband en Limburg, in het algemeen van toepassing verklaard op alle districten waarin marechaussées zijn of zullen worden gestationneerd of gedetacheerd.

— Men verneemt, dat Z. M. aan de heeren *Boreel* en *Slot van Oltruitenborgh*, op hun daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag heeft gelieven te verleenen uit hunne respectieve betrekkingen van luitenant-kolonel en majoor der dienstdoende 's Gravenhaagsche schutterij, en dat ook de kolonel dier schutterij, *van Boetzelaar*, aan Z. M. zou hebben verzocht, uit die betrekking te worden ontslagen.

— Naar men verneemt, zal er eerlang worden overgegaan tot de openbare aanbesteding eener ringvaart en dijk, van af de grenzen van Noord- en Zuid-Holland tot aan het dorp Kaag, alsmede van gelijke vaart en dijk in den Rietwijker-polder. Deze werken staan in verband met de droogmaking van het Haarlemmer-meer.

— Naar uit Amsterdam gemeld wordt, heeft de stedelijke raad in deszelfs zitting van eergisteren, het ontwerp voor een nieuw beursgebouw, wat den uiterlijken vorm en de plaats betreft aangenomen.

Nog voor weinige dagen was aan den raad der hoofdstad door den ingenieur *W. C. Brade* een ontwerp van een beursgebouw aangeboden, hetwelk over het paleis op de Zeevischmarkt zou worden opgetrokken, met eene overdekte beurszaal van eene kapitale hoogte. Onderscheiden lokalen zouden aan dit beursgebouw verbonden zijn, voor inrigtingen op den handel betrekking hebbende; de kosten werden geraamd op ƒ 1,200,000.

— Volgens een schrijven van Zr. Ms. fregat *de Rhijn*, was hetzelve den 21sten December ll., zeilende in het gezigt van Napels, zijnde alles wel aan boord.

— Gedurende het vorige jaar zijn te 's Gravenhage geboren 2141 kinderen, als 1081 van het mannelijk en 1060 van het vrouwelijk geslacht; zijnde 110 minder dan in 1838; gehuwd zijn 583 paren, zijnde 26 meerder dan in 1838; twee echtscheidingen hebben er plaats gehad; overleden zijn 1397 personen, waarvan 677 van het mannelijk en 720 van het vrouwelijk geslacht.

Van den 11den.

De *Staats-Courant* vermeldt heden, dat bij Zijner Majesteits besluit van den 9den dezer, aan jonkheer *G. Beelaerts van Blokland*, op zijn verzoek, eervol ontslag is verleend als minister van financien; zijnde dezelve tevens benoemd tot minister van staat, en, overeenkomstig zijn verlangen, terug gebragt tot de betrekking van lid van den raad van state, in den vroeger door hem in dat kollegie bekleedden rang van zitting.

Bij besluit van den 10den dezer, heeft Z. M. den minister van staat Mr. *A. van Gennep*, ad interim belast met het bestuur der finantien.

— Bij besluiten van den 15. en 16. December, heeft Z. M. aan de officieren van de voormalige korpsen mobiele en reserve-schutterij van de provinciën Noord-Holland en Zeeland eervol ontslag verleend, onder dankbetuiging voor de door hen aan Hoogstdenzelven en aan het Vaderland bewezen diensten.

— Naar men verneemt heeft het Z. M. behaagd aan den heer *W. R.* Baron *van Heeckeren van Brandsemburg*, lid der gedeputeerde staten van Utrecht, voorloopig op te dragen de betrekking van gouverneur der provincie Utrecht, welke dezer dagen is opengevallen door het afsterven van den heer Mr. *L. van Toulon*.

— Wij vernemen dat bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit aan eenige ingezetenen van Vriesland concessie is verleend tot het aanleggen van eene stoombootdienst tusschen de Lemmer en Amsterdam.

— Men verzekert, dat dezer dagen is vastgesteld, dat Zr. Ms. fregat *de Zaan*, liggende in het Nieuwe-Diep, wederom bestemd is naar Oost-Indie, onder bevel van den kapitein ter zee, *Buys*, ter vervanging van het fregat *de Maas*, hetwelk alsdan zal kunnen repatrieren.

— In de vergadering van Woensdag laatstleden, van den stedelijken raad van Rotterdam, is ter tafel gebragt het plan, voorloopig door Z. M. goedgekeurd, tot oprigting van een entrepôt-dok aan het Nieuwewerk of westeinde der stad.

— Te Delft is ll. Zondag in de nieuwe kerk een nieuw orgel plegtig ingewijd; de WelEerw. heer Ds. *Storm* hield bij die gelegenheid voor eene zeer talrijke schaar eene leerrede over Ps. 33 vs. 1—3. Dit orgel, hetwelk door kenners zeer geprezen wordt, is door de heeren *Betz en Comp.* te Utrecht vervaardigd, en kost de gemeente *f* 28,500

— Te Leiden zijn in het vorig jaar geboren 716 zoons en 648 dochters, te zamen 1364 kinderen; het getal der gesloten huwelijken bedroeg 259; twee echtscheidingen hadden er plaats. Het getal der overledenen bedroeg 994 personen.

Zie hier den tekst van het onlangs aangenomen, en sedert als wet uitgevaardigd ontwerp, houdende aanwijzing der gevallen waarin de certificaten van voldoening aan de nationale militie niet meer zullen worden gevorderd.

Wij WILLEM, enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat, ten gevolge der wet van 8 Januarij 1817, de overlegging van een certificaat van voldoening aan de nationale militie voortdurend gevorderd wordt, ook van zoodanige personen, welke reeds tot dien leeftijd gekomen zijn waarin zij, in den regel, minder voor de dienst geschikt worden geoordeeld, en dat ook na dien tijd de verzuimen nog worden vervolgd, welke zij omtrent de inschrijving en loting vroeger mogten begaan hebben;

En willende voorzien in de bezwaren welke daaruit ontstaan,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg van de Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, te bepalen, dat van nu voortaan de overlegging van een certificaat van voldoening aan de nationale militie in de gevallen, waarin zulks anders door de nog op dit stuk bestaande wet is voorgeschreven, niet meer zal worden gevorderd van zoodanige personen, welke blijken den ouderdom van 40 jaren reeds te hebben volbragt, en dat na dien tijd mitsdien ook niet meer zullen worden vervolgd de verzuimen, welke door sommigen hunner vroeger ten aanzien van de inschrijving of loting mogten zijn begaan.

Lasten en bevelen, enz.

De parijsche dagbladen van eergisteren zijn ons heden niet geworden.

HERZIENING DER GRONDWET.

De aanbieding van vijf ontwerpen, houdende de voorgeslagene herzieningen en noodzakelijk gekeurde veranderingen in de grondwet, ten gevolge van het traktaat van scheiding van 19 april 1839 geeft een bewijs dat de regering gezind is, om aan derzelver toezegging getrouw, het heil des lands te helpen bevorderen. Inderdaad, de bevestiging der woorden van den staatsraad De Jonge, kon toch niet schielijker zijn gegeven, daar nog vóór de gewone schorsing van de werkzaamheden der kamer, eenige ontwerpen tot herziening der grondwet werden ingediend. Voldoet die voorgeslagen herziening aan de billijke verwachting der natie? Wij durven ernstiglijk betwijfelen, of men van den kant der regering niet meer vrijgevigheid had gewacht; althans men schijnt vrij algemeen van oordeel te zijn, dat indien de herziening der grondwet zich zou moeten bepalen tot de voorgeslagene veranderingen, die herziening inderdaad overbodig ware; tenzij het ware om aan Limburg zitting en stem in de Staten-Generaal te geven. Wij vonden ons dan ook te leur gesteld; wij meenden iets meer te hebben mogen verwachten. Al eindigt de koninklijke boodschap met de verzekering tot geneigdheid van al datgene, wat Z. M. ter bevordering van het geluk der natie mogt voorkomen in dat opzigt noodzakelijk te zijn, altijd tot een nader onderwerp van Hoogstdeszelfs landsvaderlijke zorg in overweging te zullen nemen; zoo ontbreekt hier echter dat nitiatief der regering, welke van het verlangen der natie geenszins onbewust is; en dat dus èn de gezindheid der eerste kamer, èn het veto der regering, altijd boven elk voorstel van de tweede kamer der Staten Generaal plaatst. Wij zien niet gaarne dat men van de regering slechts de toestemming ontvangt; wij verlangden liever deszelfs voorslag: dit wekt dubbel vertrouwen, vooral als men bedenkt, dat de regering niet in alles eene gelijke wijze van zien als de Staten Generaal heeft. Zoude echter niet, ten gevolge van de staatsgebeurtenissen, datgene wat Z. M. sedert 1831 gemeend heeft uit vrije beweging te moeten doen, de afstand namelijk van het excedent van het inkomen der kroon, boven de een millioen vijf maal honderd duizend gulden, niet behooren te worden opgenomen in de grondwet; en artikel 30 gewijzigd, even als al de artikelen, die reeds door de usantie sedert 1831 gewijzigd zijn? Zoude het nu niet dienstig zijn, om het opvolgend artikel deszelfs ware beduiding toe te kennen? Wij zagen met leedwezen, in de memorie van toelichting geen enkel woord, waarom bij de herziening der grondwet, aan het verlangen der Staten Generaal niet kon worden toegegeven, om de provincie Holland, in Noord- en Zuidholland to splitsen bij de grondwet, zooals zulks reeds administratief plaats heeft. Na de belangrijke discussie over de leeningswet ad 56 millioen, mag het wel verwondering baren, dat er, tot regt verstand van artikel 60 der grondwet, hoegenaamd geene voordragt gedaan is. Dat de regering uit eigen beweging, geene voordragt doet tot uitbreiding van het kiesregt, laat zich verstaan; want bij de meerdere uitbreiding van het kiesregt, zou de staatsregeling meer democratisch worden, hetwelk nooit in haren aard lag; waartegen dan alleen kan opwegen, dat de benoeming der regterlijke ambtenaren, wederom uitsluitend tot den souverein terugkeert, hetgeen in het belang eener goede regtsbedeeling wel zoo wenschelijk ware, en waardoor het, door een meer uitgebreid kiesregt, geschonden evenwigt wierd hersteld. Wordt dus het kiesregt uitgebreid, dan is de benoeming van alle regterlijke ambtenaren, een regt dat alleen aan de kroon verbleven is. Dan zou misschien de zamenstelling der provinciale hoven in drie hooge geregtshoven, naar luid van een vroeger voorstel, aan de regering meest aannemelijk worden, en de provincien minder aanstootelijk in de oogen zijn. Dat van eene zoogenaamde ministeriele verantwoordelijkheid wel geen reden kan zijn, laat zich gemakkelijk begrijpen: want die theorie heeft negens in de praktijk iets wezenlijk goeds uitgerigt. Dit is eene theorie, die in de praktijk bewezen wordt valsch te zijn; het ontaardt toch in questien over personen. Dat de Staten Generaal en de regering elkander ten beste mogten kunnen verstaan, is wenschelijk; daartoe zal gematigdheid van de zijde der Staten Generaal, en gepaste vrijgevigheid van de zijde der regering veel toebrengen; mogt het toch vooral daarheen gerigt worden, dat, zoo al in de sectien *de wensch* geuit wordt naar bepaalde wijzigingen, het *voorstel* daartoe moge uitgaan van de regering; en een wederkeerig vertrouwen gepaard gaan met dat gemeen overleg, hetwelk, niet in eene betwistbare meerderheid, maar in de instemming van alle bezadigde liefhebbers van Koning en Vaderland met die meerderheid, den duurzamen waarborg zoekt te vinden voor de bestendiging der regering en van het welzijn des Vaderlands.

ALLERLEI.

Het jeugdige Duitschland.

Het is uit de Nieuwsbladen overbekend waaraan wij, bij het hooren van dezen naam, te denken hebben. In de ...

het afgeloopen jaar deed zekere Franschman eene reis door Duitschland, en om, volgens zijnen meening, met meer vrucht hier te kunnen reizen, begaf hij zich bij een' Duitsch boek- en kunsthandelaar, om een kaart te koopen *van het jeugdige Duitschland.* — De boekhandelaar gaf hem, op zijnen aanvrage ten antwoord: dat die reeds sedert lang uitverkocht was, en er aan eene nieuwe oplage niet te denken was.

De geest van Shakespeare.

Een vernuftig Engelschman vergelijkt den geest van den beroemden Engelschen dichter SHAKESPEARE met den zeldzamen steen in den ring van PYRRHUS. Naar het verhaal dat PLINIUS ons van dezen steen geeft, waren op denzelven, door eene zuivere speling der natuur, zonder eenig behulp der kunst, *Apollo* en de *Muzen* te zien.

VOOR SCHOKLANDS ARME VISSCHERS.

De Tentoonstelling van over de 250 Voorwerpen, door Breda's Schoon Geslacht weldadig zaamgebragt, zal plaats hebben ten *Stadhuize*, op Dingsdag, den 14. Januarij, 1840, van 's ochtends 10 tot 2 ure voor de edelmoedige Vrouwen en Familiën, die daartoe Kaarten hebben ontvangen, en van 11 tot 2 ure voor allen, die een Lot kunnen toonen. — De *laatste* Loten zullen *dien* dag in de Zaal-zelve der Tentoonstelling (de Militiekamer, ingaande door de *Hoendermarktstraat*, over het *Stadserf*) worden afgeleverd. — De Verloting geschiedt op Woensdag, den 15. Januarij, 1840, *openbaar*, door twee Stads-Weeskinderen, in de boven genoemde Zaal, te beginnen des ochtends ten 10 ure. — Het vertoonen van Loten of bepaalde Toegangs-kaarten is noodig, om bij de Verloting tegenwoordig te kunnen zijn.

Het zal voorzeker onze toonkunstminnende stadgenooten eene aangename tijding zijn te vernemen, dat mevrouw *Fink Lohr*, wier uitmuntende stem men reeds in het verleden jaar alhier heeft bewonderd, zich voorstelt eerstdaags andermaal een groot concert in onze stad te geven. Naar wij vernemen is mevrouw *Fink Lohr* ditmaal vergezeld van twee zeer verdienstelijke toonkunstenaars, de heeren *Baldenacker*, pianiste en *Belmonte*, bassetaille, terwijl de voormelde zangeres zich thans waarschijnlijk ook op de harp zal doen hooren. Een en ander belooft den muzykminnaars een zeer aangenamen avond te zullen kunnen doorbrengen.

179STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

Eerste Trekking. N°. 12083, een prijs van *f* 25,000; N°. 16083, *f* 1500; N°. 9479, *f* 1000; N°. 20012, *f* 1000.
Tweede — N°. 16819, *f* 2500; N°. 18648, *f* 1500.
Derde — N°. 20079, 405, 5454, ieder *f* 1000.
Vierde — N°. 4353, *f* 10,000; N°. 25079, 22923, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *Januarij*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 dert. zest. 15/16; dito 5 pCt. 98 5/16; Kansbill. 23¼, 5/16, drie zest.; Sijndik. 91 dert. zest.; Handelm. 166¼, 165⅞, 166; O. Indie 5 pCt. 96; Rijn Spoorweg 96¼; Ardoins 23⅛, drie achtste; Coupons 17⅞, ¼; oude Russen 105 drie achtste; Roebels 6 pCt. 68 drie achtste; Metall. 104½; Braz. 74½; Mexiko 21¼, drie achtste; Columb. 16¼.

*** Heden overleed ons geliefd Dochtertje MARGARETHA ELISABETH, in welks bezit wij ons slechts twee en een half jaar mogten verheugen.

BREDA, 7 Januarij 1840.

A. A. VAN HEUSDEN,
M. E. VAN HEUSDEN,
Geb. BECKMAN.

Eenige Kennisgeving.

*** De zoodanige, voorzien van de noodige bewijzen van bekwaamheden en goed gedrag, genegen te dingen na de betrekking van STADS FRANSCHE en NEDERDUITSCHE KOSTSCHOOLHOUDERESSE alhier, waaraan eene vaste jaarwedde van TWEE HONDERD GULDENS is verbonden, kunnen zich in Persoon of met vrachtvrije Brieven vervoegen voor den 15. Februarij 1840, bij den Heer Burgemeester, terwijl de dag van Vergelijkend-Examen, aan de Sollicitanten, nader zal worden bekend gemaakt.

GEERTRUIDENBERG, 9 December 1839.

Burgemeester en Wethouders der Stad *Geertruidenberg*,
P. M. SMOLDERS, Vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
BLANKERS PASQUE, *Secret.*

VERKOOPING VAN

VAST GOED.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van zijne Principalen, op Dingsdag den 14. Januarij 1840, des avonds ten *zeven* ure, ten Koffijhuize van de Wed. BEEKMANS, op de Groote Markt aldaar, overgaan tot de openbare Veiling der navolgende *VASTE GOEDEREN*, als:

1°. Eene HUIZINGE en ERVE, met al de toebehoorten van dien, staande en gelegen binnen *Breda*, op de zuidzijde van de Boschstraat, Wijk A, N°. 610, Kadaster Sectie B, N°. 337, groot 1 Roede, 35 Ellen. — In gebruik te aanvaarden met 1°. November 1840.

2°. Eene HUIZINGE, TUIN en ERVE, staande en gelegen als voor, op de Zuidzijde van de Akkerstraat, Wijk A, N°. 131, Kadaster Sectie B, N°. 1100 en 1101. — In gebruik met 1°. Mei 1840.

3°. Een HUISJE en ERVE, staande en gelegen als voor, aan de noordzijde van de Karnemelkstraat, Wijk B, N°. 147, Kadaster Sectie A, N°. 823, groot 31 Ellen. — In gebruik bij het geven van den finalen Slag.

4°. Eene HUIZINGE, HOF en ERVE, bestaande in vier Woningen, staande en gelegen in den *Zandberg*, onder *Teteringen*, Kadaster Sectie D, Nos. 58, 59 en 60, groot 13 Roeden, 69 Ellen. — In gebruik met 1°. Mei 1840.

5°. Een nieuw opgebouwd HUIS en ERF, staande en gelegen te *Ginneken*, in de *Watermolen*, aan de westzijde van den Steenweg, Kadaster Sectie I, N°. 93, groot 1 Roede, 35 Ellen. — In gebruik met 1°. Mei 1840.

*** A. VAN DE WERK, Notaris te *Zevenbergen*, zal aldaar aan den *Hoek*, ten Herberge van G. VAN AKEN, op Maandag den 20. Januarij 1840, publiek Verkoopen:

25 Kavels buitengewoon zware OLMEN BOOMEN, staande op de Hoeven van den Graaf DE MERODE, onder *Zevenbergen*. 's Morgens om 10 ure te beginnen.

OPENBARE VERKOOPING,

binnen de Stad THOLEN,

op Vrijdag den 24. Januarij 1840, des morgens om 10 ure, ten overstaan van den Notaris W. K. WAGTHO, van: 1 Zwart MERRIE-PAARD, oud 6 jaar; een dito, oud 10 jaar; 1 Vos Bles RUIN-PAARD, oud 8 jaar; 1 Bruin MERRIE-PAARD, oud 10 jaar; 1 CHAR-A-BANC; 1 BAROUCHET; 1 KARRETJE op Veren voor 1 en 2 Paarden; 1 DISSEL-CHAIS; 1 Nieuwe BOEREN-WAGEN; PAARDENTUIGEN; HOOI; enz.

Er wordt Uit de Hand te Koop aangeboden: Eene zoo-goed als nieuwe FRAGON voor vier Personen. Te bevragen bij den Boekhandelaar L. VEERMAN, te *Heusden*, onder Letter Z. Brieven *franco*.

*** J. B. WALLACH, *DENTISTE* van de Residentie *'s Gravenhage*, is alhier gearriveerd. Hij is tevens te spreken of te ontbieden, om over de gebreken van MOND en TANDEN geraadpleegd te worden. Hij beveelt zich inzonderheid aan, bij degenen, die verlangen KUNSTTANDEN ingezet te hebben; welke hij verzekert, dat even voldoende zijn als de natuurlijke. Hij trekt ook KIEZEN of TANDEN, op eene bijzondere en behendige wijze, al ware het dat de Kroonen er van weg zijn; zuivert voorts TANDEN en maakt dezelve Ivoor wit; plombeert ook holle KIEZEN, en verrigt verder al wat tot dit vak behoort.

Is gelogeerd, op den Haagdijk, Wijk C, N°. 146, bij A WALLACH, en zal eenige dagen vertoeven.

PATE DE REGNAULD AINE

bereid en volmaakt door LEGRAS, *Geoctroyeerd en Leverancier van Z. M. den Koning der Nederlanden.*

Deze Deeg wordt door de Geneesheeren aanbevolen, om VERKOUDHEDEN, HOEST, ZINKINGEN, KORTADEMIGHEID en BORSTKWALEN te genezen. *Depôt te Breda*, bij den Heer A. F. MAASSEN, *Apotheker.*

*** HET EEREMONUMENT VOOR DEN APOSTEL DER NEDERLANDEN DEN *H. WILLEBRORDUS*, zal den 15. Februarij aan de Geëerde Inschrijvers worden toegezonden. Deze meerdere tijdsbesteding heeft alleen ten doel om de Waarde der Teekening merkelijk te verhoogen. Aangezien het gebleken is, dat een kleiner Tijdruimte onvoldoende zou wezen, om iets te leveren dat zoowel den *Heiligen* als zijne Nederlandsche vereerders tot luister en blijvend genoegen zal verstrekken.

BREDA, den 11. Januarij 1840.

VAN GULICK en HERMANS,
Boekhandelaars.

TE BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.